

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

BOTEZAT Andrei XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.02.2019 – 04.04.2019;

Instanța de apel: 03.05.2019 – 09.10.2019;

Instanța de recurs: 16.12.2019 – 29.01.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Soroca, sediul Florești, din 04 aprilie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Botezat Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată, totodată obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului care exercită controlul asupra comportării celui condamnat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 14.10.2018, în jurul orei 17.30, aflându-se în gospodăria sa situată în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma relațiilor de conflict apărute cu fiul Botezat Victor, cu care locuiesc împreună, manifestând lipsă de respect față de aceasta, cu scopul de a-i cauza suferințe fizice și psihice, intenționat, i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea abdomenului, cauzându-i prin aceasta vătămări corporale care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 20182EDO 123 din 26.10.2018, se califică ca grave.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Soroca în privința inculpatului

În motivarea apelului procurorul a invocat următoarele considerente:

-la pronunțarea sentinței, instanța de judecată a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și a calificat corect acțiunile inculpatului, încadrându-le în baza art.201¹ alin. (3) lit.

a) Cod Penal, stabilindu-i pedeapsa conform sancțiunii articolului respectiv, însă din motive neîntemeiate i-a numit o pedeapsă prea blândă și inechitabilă, care nu corespunde categoriei și gravității faptei comise de către el,

-instanța de fond n-a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii și în cele din urmă de faptul că infracțiunea săvârșită a avut consecințe negative asupra sănătății și integrității fizice ale părții vătămate,

- din declarațiile părții vătămate și ale martorilor se stabilește că nu este clară argumentarea instanței de judecată în partea descriptivă a sentinței care a luat în considerație declarațiile inculpatului „că atât el cât și partea vătămată la momentul comiterii infracțiunii se aflau în stare de ebrietate”, fapte care nu au fost declarate de către inculpat sau alte părți,

-în partea descriptivă a sentinței s-a menționat că „Verificând temeinicia acțiunii civile înaintate, instanța de judecată a concluzionat că aceasta urmează a fi admisă în principiu...”, o situație neclară deoarece în cadrul acestui proces penal nu a fost înaintată o acțiune civilă,

-concomitent, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată a respins solicitarea de încasare a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată,

-consideră că prin aplicarea pedepsei cu închisoarea și suspendarea condiționată a executării acesteia, precum și neîncasarea cheltuielilor judiciare, nu s-a realizat o oarecare echitate socială și s-ar putea afirma că nu s-a atins și scopul de „exemplaritate” al pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în latura neîncasării cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

S-a admis solicitarea procurorului și s-a încasat de la inculpatul în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei. În rest s-a menținut dispozițiile instanței de fond.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, potrivit prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală a fost admis solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată. Instanța de apel nu a constatat temeieri de eliberare a inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare pe caz, inculpatul este căsătorit, nu este angajat în câmpul muncii, totodată în ședința instanței de apel inculpatul a declarat, că starea materială a familiei sale este bună și este de acord să achite cheltuielile judiciare, astfel că cheltuielile judiciare în valoare de 320 lei urmează a fi încasate din contul lui Botezat Andrei.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a conchis, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod Penal ce ține de scopul pedepsei penale, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de

art. 75 CP, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale și de persoana vinovată, corect stabilind inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, totodată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune în temeiul art. 90 CP RM.

La fel la stabilirea termenului pedepsei instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit cărora inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 și 77 Cod Penal, în acțiunile inculpatului au fost stabilite căința sinceră, recunoașterea vinovăției și săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică. De asemenea instanța de fond a ținut cont de faptul, că inculpatul a conștientizat pericolul social al acțiunilor sale, regretă sincer cele comise și promite să nu admită pe viitor un astfel de comportament.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei aplicată de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

În părerea Colegiului penal, pedeapsa stabilită inculpatului este una conformă și Recomandării Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”. Astfel, se va asigura realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane.

Nu a putut fi reținut nici afirmațiile invocate în apel, că instanța de fond n-a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii și în cele din urmă de faptul că infracțiunea săvârșită a avut consecințe negative asupra sănătății și integrității fizice ale părții vătămate, fapt probat cu mijloacele materiale de probă anexate la cauza penală, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz. Instanța de apel a ținut cont și de poziția părții vătămate pe caz, care nu a avut pretenții și a solicitat inculpatului să nu-i fie agravată pedeapsa.

Instanța de apel a considerat posibilă corectarea vinovatului fără izolare de societate, mai ales că pedeapsa numită inculpatului este prevăzută de legislator și la aplicarea pedepsei inculpatului de către instanța de fond nu au fost încălcate principiile de stabilire a pedepsei, pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin excludere din pedeapsa

aplicată a art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, neglijând prevederile art. 75 Cod penal. La stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de caracterul social al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii, și în cele din urmă că infracțiunea săvârșită a avut consecințe negative asupra sănătății integrității fizice ale părții vătămate.

Infracțiunea a fost comisă în stare de ebrietate. Prin aplicarea pedepsei cu închisoare și suspendarea condiționată, nu s-a realizat o echitate socială și nu s-a atins scopul de exemplaritate al pedepsei penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat se constată că, procurorul critică decizia sub aspectul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, însă Colegiul analizând decizia atacată, conchide că nici un temei prevăzut de norma menționată, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Distinct de aceste considerente, Colegiul atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens, Colegiul menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și

mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe privind aplicarea pedepsei principale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, corect a stabilit că corectarea și reeducarea lui Botezat Andrei este posibilă fără privarea de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, recunoscându-și vina în cele comise, precum și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

De asemenea, se reține că instanțele de fond ținând cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, precum și de valorile sociale care au fost lezate prin comiterea infracțiunii, de faptul că Botezat Andrei este de acord să achite cheltuielile de judecată, corect au considerat necesar a dispune în privința inculpatului aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, Colegiul careva interdicții prevăzute de lege în acest sens, nu a constatat.

Subsidiar, instanța menționează că, procurorul nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatului, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de

circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Botezat Andrei XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion